

kopico 5 do 10 nemških otrok napravi šola na državne stroške! Ali tu ne pride človeku na misel znani pregovor: „Kmet — to je pa kaj družega?“ Jaz sem prepričan, da bi tudi nam ne bili dali onega odgovora, če bi bili zahtevali šole nemške. Saj so še celó za slovansko in tudi nekoliko pollaščno Dalmacijo predlagali nemško šolo! Morda bi bili potem nam celó tako velikodušni, kakor so bili Črnovicam, in bi nam bili dali v Ljubljani še vseučilišče, če bi bili prosili nemškega.

Mi vam, gospôda levice! prav s srca privoščimo vaše nemške šole, pa ravno zato se vam bo umevno zdelo, če enako pravico zahtevamo tudi zá-se in tirjamo, da se za poldrugi milijon Slovencev srednje šole vredé tako, kakor bodo za naš narod primerne. Če pa to tirjamo za vse dežele, po katerih bivajo Slovenci, moramo to še s tem večjo odločnostjo tirjati za deželo kranjsko, ker Kranjska ni dežela z mešanim prebivalstvom tako, kakor nekatere druge. Zato se moramo vpreti izreku mariborskega poslanca, ki je trdil, da je skoro po vseh srednjih šolah po Kranjskem in Štajarskem tako, kakor v Mariboru, in da mora biti s podukom po drugih šolah ravno tako, kakor zahteva on za mariborske. Saj je znano, da ravno Maribor je eno tistih mest, ki so bila zadnji čas svojemu rodu, slovenskemu narodu, najhuje odtujena in ponemčena.

Kar se pa posebno Kranjske tiče, tù ni pravega mešanega prebivalstva, kajti kakor zadnje ljudsko število kaže, je v deželi 450.000 Slovencev in ne prav 20.000 Nemcev, a ne po vsi deželi med slovenskim prebivalstvom raztrešenih, ampak skupaj v svojem kočevskem okraji in na Fužinah (Weissenfels) tik ob meji koroški.

Vsi oni, ki so se prej štolili za Nemce, zdaj se zo-vejo „liberalno“ stranko, in so zahtevali nemških šol, so — izvzemši nekaj uradnikov tujcev, ljudje čisto slovenskega rodú, ki so se le zavoljo dobička, katerega je do zdaj nesla nemško-liberalna vera, oklepali nemške stranke, svoje otroke v srednje šole vpisavali za Nemce in jih celó odvezavali od poduka v slovenščini; njih stariši pa morda še zdaj v kaki vasi kje s svojimi sosedi govore slovenski, ker družega jezika nobenega ne znajo, in ne strmé malo, kako da je njih sin kar čez noč postal German (Nemec). (Levica se smeje.) Da nam taki „nemci“ niso Nemci, in da nam toraj ne more biti prav, če se njih otroci ne oproščujejo učenja slovenščine — kar bi pa ob splošnem podučevanju v slovenski materinščini nikakor mogoče ne bilo, to bote, gospôda, tem lažje razumeli, ker se morajo otroci starišev, kateri svojega slovenskega rodú ne zatajujejo, učiti obeh jezikov, potem pa, dokončavši svoje študije, se pri prošnjah za službe vendar-le nazaj porivajo za one, ki se slovenskega jezika z lenobe niso hoteli učiti, in se zavoljo svoje slovenske narodnosti še preganjajo.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Rusije 30. aprila. — *η.* — Beakonsfieldu in njegovi slavjanopožeruhni politiki je tedaj odkljenkalo na 6 let. Ne čudite se, da pravim „na 6 let!“ Angleški narod je gledé svojega parlamentarizma konservativen, kakor noben drug narod na svetu ne; Angleži uže od nekdanj delajo svojo politiko po 6 let pod firmo konservatizma ali Torijev, drugih 6 let pa pod firmo liberalizma ali Whigov; v tem so oni strogo dosledni, tega načela se trdno držé, so tedaj konservativni. Ko bi si jaz ne bil tega prepričanja iz zgodovine usvojil, bi ne bil mogel uže pozimi trditi, da na spomlad bo Glad-

stone minister. Če pogledamo nazaj v zgodovino, najdemo, da v angleškem političnem življenji se izmenjuje z osebami le firma, če hočete, recimo: lupina, jedro pa ostaja vedno taisto, ki se po angleški zove „angleški interesi“, v drugih jezikih pa „angleška samopridnost, samopašnost, samogoltnost“ itd. Zato smo v Rusiji, razen nekaterih liberalnih lističev, ki v besedi „liberalizem“ nahajajo vse zveličanje, vsi ostali prav hladnokrvni pri sporočilih ob angleških liberalnih zmagah, in prav tudi zato se nam je prav smešna zdela tista mrzlica, ki je zavolj tega tako neusmiljeno stresla Avstrijo in Nemčijo. Od 1880. do 1886. leta se bo angleška politika imenovala liberalna, to je vse, kar se je spremenilo, vse drugo bo ostalo po starem. O času krimske vojske je preilvala Rusija svojo kri za taisti človekoljubivi liberalni princip, za katerega jo je prelivala v poslednji turški vojski; takrat je angleški liberalizem nahujskal vso Evropo proti Rusiji, zdaj pa angleški konservatizem. Današnji angleški Whigi res da trdijo, da sedanja Rusija ni več tedanja Rusija. Al na to moramo opomniti, da predmet borbe je še vedno taisti, in „angleški interesi“ so še vedno taisti, to je, izsesavati kakor svoje kmete in Irce, tako vse druge narode, kdor se le dá; a da angleški liberalci niso več tisti, kateri so se vedno potezali za Turčijo, kadarkoli je bila njihova šestletna vrsta gospodovati v Angliji, to bomo verjeli še le takrat, kedar nam bodo z dejanji dokazali, da so se res spremenili, to je, da so res postali liberalni. Edino, v čemur previdno rusko časopisje liberalni angleški stranki zaupa, je to, da bo ona terjala tudi od drugih držav, da naj izpolnejo berolinski traktat, kolikor jih veže, kakor ga je Rusija uže davno izpolnila. — Hartmanova „historija“ je rusko časopisje nekoliko razjezila, pa jeza se je uže polegla; tudi diplomatska hladnost je bila, kakor je podoba, res hladnost „diplomatična“. O „kulturkampfu“, ki se je letos v Francijo preselil, imajo Rusi svoje misli. Sliši se tako modrovanje: Jezuitov Rusi ne ljubijo in nimajo prav nikakega ne povoda ne poklica se za-nje poganjati, vendar čuden se jim zdi francoski liberalizem, ki si vrača iz izgnanja svoje komuniste in petroljeve požigavce, pod svojo streho in ohrano jemlje socialiste in nihiliste ter opravičuje morivce in razboj-nike, kakoršen je Hartman — jezuite pa preganja; tega vendar ne moremo dopuščati, da bi jezuiti bili bolj nevarni državi in človeškemu občestvu, kakor nihilisti. O tej stvari pišejo „Moskovske Vedomosti“ med drugim to-le: Serjozen pozor izbuja borba, katero je začelo ministerstvo Freisine s katoliško cerkvijo. „Kulturno borbo“ kneza Bismarka s papeškim prestolom so po pravici primerjali z borbo titanov in ne more se reči, da bi bilo nemško cesarstvo ostalo zmagovavec v tej borbi. Brže narobe, zakaj nekateri priznaki kažejo, da se je „železni kancelar“ utrudil in da želi skleniti mir ter terja samo takih pogojev, da bi mir ne bil podoben sramotnemu begu. In glejte, v ta trenutek, ko začanja „kulturna borba“ v Nemčiji pojenjavati in si oba protivnika resno prizadevata stopiti na pot, ki bi jih s častjo pripeljala k miru, si je izmislila francoska vlada enako „kulturno borbo“. Bo li sedanja francoska vlada kos taki borbi? Ona li misli, da bo premagala mogočnega protivnika, katerega Bismark ni mogel premagati in vrh tega celó v Franciji, kjer je katoliška cerkev edina gospodinja? (Dal. prih.)

Z Dunaja 11. maja. (Zadnji dnevi državnega zborovanja.) V preteklem tednu teklo je zborovanje razen malih prask mirno in gladko, posebno v soboto se je budget in še mnogo družega gradiva mirno in skoraj brez razgovora rešilo. — Zato pa je včeraj o potrditvi volitev gornje-avstrijskega velikega pose-

stva viharji, skoro krvavi boj jezikov trajal ves dan. Šlo je zato, ali je volilna pravica hišnih posestnikov v Lincu, vpisanih v deželne zemljiške knjige (Landtafel), katere so pa brez zemljišč, v postavi opravičena ali ne za volitev v velikem posestvu. Večina odborova z vso desnico je trdila, da se posestniki hiš brez zemljišč v smislu ustavnih postav ne morejo prištevati velikim posestnikom, ker so ti po postavi posebno s tem namenom o volitvi opravičeni, da v dotičnih zborih zastopajo pravice velikih zemljišč. Levičarjem so pa dozdale samo hiše volilno pravico dajale v gornje-avstrijskem deželnem zboru in pa 3 zastopnike pošiljale celó v državni zbor, (čujte! 32 taci velikih posestnikov skupaj 96 krajevarjev zemljiškega (gruntne) davka plačuje, pa so volili poslance za „veliko posestvo“ v deželne in državne zборе), — zato in samo zato so trdili, da je volilni red nejasen in se mora predrugačiti, a za zdaj naj še velja njim koristna navada, po kateri se tem posestnikom do zdaj volilna pravica ni odrekala. Levičarje so zagovarjali dr. Granitsch, Schaup, Jacques in Scharschmid, desnico pa Lienbacher, Vetter in Hohenwart. K glasovanju, katero se je po imenu krog 3 ur popoldne vršilo, ste levica in desnica vse pritegnili, kar le živi in diha, z levico so celó zatoženci sami (Gros, Handel in Dehne) glasovali, — vse, kar je kdaj z levico hodilo, Istrijani, Rusini, neslovenski Goričani, tudi ustavoverna Kranjca (Schwegel in Tauferer) vse je glasovalo z levico, — ministri, katerih večina bi bila naša, šli so iz zbornice, in vendar in vendar smo mi zmagali s 163 glasovi zoper 159. — Zdaj se obravnava vojna taksa; na vrsto pridejo še volitve v delegacije, in ker desnica pridobi v njih gotovo en glas, je tedaj mogoče, da ima v prihodnjih delegacijah večino. — Kakor se čuje, bo zborovanje državnega zbora v petek ali soboto pretrgano, — in še le kasneje se bo vedelo, ali ostane samo pretrgano, ali pa se sklene.

Z Dunaja 9. maja. (Akademični društvi „Slovenija“ in „Triglava“) napravite prihodnjo nedeljo 16. maja izlet v Mürzzuschlag. Skupni obed bode v gostilni „zum Erzherzog Johann“, potem izlet k „Grübelbauerju“, in zvečer spet zabava pri „Erzherzog Johann“. — Vspored je sledeč: I. 1) Vašák — „Ja jsem Slovan“ (pojó pevci „Slovenije“ in „Triglava“). 2) A. Hajdrih — „Slava Slovincem“ (pojó pevci „Triglava“). 3) Dr. G. Ipavec — „Savska“ (pojó pevci „Slovenije“). 4) K. Bendl — „Milenko drahá, dobrou noc“ (pojó pevci „Triglava“). 5) A. Förster — „Pobratimija“ („Sloveniji“ poklonil skladatelj, pojó pevci „Slovenije“). 6) A. Hajdrih — „Morje adrijansko“ (pojó pevci „Slovenije“ in „Triglava“). II. 1) Dav. Jenko — „Naprej“ (pojó pevci „Slovenije“ in „Triglava“). 2) Fr. Kuhač — „Začinka“ (pojó pevci „Triglava“). 3) Stanko Pirnat (ud „Slovenije“) — „Na planine“ (pojó pevci „Slovenije“). 4) Briž — „Oj Banovci“ (pojó pevci „Slovenije“ in „Triglava“). 5) A. Nedved — „Domovini“ (pojó pevci „Triglava“). 6) Dr. Benj. Ipavec — „Bodi zdrava“ (pojó pevci „Slovenije“). 7) J. pl. Zajc — „U boj“ (pojó pevci „Slovenije“ in „Triglava“). III. 1) Dr. B. Ipavec — „Ilirija oživljena“ (pojó pevci „Slovenije“ in „Triglava“). 2) A. Nedved — „Slovenska dežela“ (pojó pevci „Triglava“). 3) K. Jahoda — a) „Visoka je gora“ (osmo-spev, pevovodji „Slovenije“ poklonil skladatelj); b) „Zagorska“ („Sloveniji“ poklonil skladatelj, pojó pevci „Slovenije“). 4) Kocijančič — „Oblačku“ (zbor z bariton-solo, pojó pevci „Slovenije“). 5) K. Bendl — „Vej veterku“ (pojó pevci „Triglava“). 6) A. F. Tovačovský — „Druga kitica narodnih pesem“ (pojó pevci „Slovenije“). 7) Dr. G. Ipavec — „Danici“ (zbor z bariton-

solo, pojó pevci „Triglava“). 8) Kocijančič — „Venec narodnih pesmi“ (pojó pevci „Slovenije“). 9) D. Jenko — „Sabljo moja“ (pojó pevci „Slovenije“ in „Triglava“).

Iz Ljubljane. — Pretekli teden je c. k. deželni predsednik gosp. Winkler sprejemal načelnike vsakovrstnih oblastnij, učiteljstvo, odbore društev in družih korporacij. Škoda, da nam prostor ne dopušča, obširno popisati vse, kar smo slišali in sami veselega doživeli o ljubeznivem sprejemanji; naj tedaj zadostuje to, da — razen le potuhnenege veselja, ki ga nepoboljšljivi rovarji „Tagblatari“ razodevajo v svojem 104. listu — si je velečastiti gospod predsednik s svojim postopanjem o sprejemu različnih deputacij pridobil srca vseh poštenjakov tako očitno, da more o sebi reči: „veni, vidi, vici“. — V nedeljo ponoči se je podal za par dni na Dunaj v državni zbor.

— Koj o nastopu deželnega predsedstva je gospod predsednik Winkler pismo razposlal c. k. okrajnim glavarjem, v katerem v prijazni besedi razlaga svoj važni in težavni posel, ki ga je na čelu vladnem prevzel, in da zato pričakuje radovoljne in krepke podpore od svojih uradnikov, ki naj zvesto spolnujejo opravila svojega poklica, strankam naj zmerom so postrežljivi in jim priljudni, in doljdstva naj se v obče tako obnašajo, da jim zaupa in se prepriča, da uradnik postavne pravice vsacega državljana spoštuje in varuje ter da mu je samo blagor ljudstva pri srcu. Koncem tega pisma prosi c. kr. okrajne glavarje, naj priložena pisma izročijo županom svojega okraja. Pisma do županov, slovenski pisana, se glasijo tako-le:

„Častiti gospod občinski glavar! Po milosti pre-svitlega cesarja z najvišim sklepom 18. marcija 1880. na mesto deželnega predsednika za vojvodino kranjsko poklican sem danes svojo službo nastopil.

Pri tej priliki čutim v sebi željo in potrebo, da stopim naravnost pred glavarje in zastopnike kranjskih občin in jim zagotovim, da bode moja posebna dolžnost in skrb, poganjati se, kolikor je mojega opravila, za povzdigo njih blagostanja, kajti blagostanje občin je podlaga blagostanju države.

Da se pa bode življenje naših samostojnih ali avtonomnih občin čedalje bolj utrjevalo in razcvetalo, je neogibno potrebno, in bodem jaz po svoji dolžnosti pazil na to, da se po občinah vsigdar postave spoštujejo, in da se posebno sklepi občinskih odborov opirajo na postavo, ki mora biti vodilo vsemu občinskemu delovanju.

Naloga sedanjih občin je zares težavna; tem rajši jih hočem podpirati z besedo in dejanjem; nadejam se pa, ker spoznavam vso odgovornost svoje službe, tudi krepke podpore od njih. Vzájemna podpora bode zljajšala našo nalogo — našo rečem, kajti naloga vlade je v ozki zvezi z nalogo občin, prav za prav se ta z uno v marsikaterem oziru popolnoma vjema.

Sicer naj nas pri vsem našem ravnanji vodi ljubezen do naše drage domovine avstrijske in ljubezen do našega presvitlega cesarja, zaradi katere so — to spričuje zgodovina — Kranjci od nekdaj sloveli.

To sporočite, Vas prosim, častiti gospod občinski glavar, občinskemu odboru v prihodnjem rednem zboru.

V Ljubljani dne 4. maja 1880.“

— (Iz seje družbe kmetijske 2. in 9. maja.) Dopis sl. deželnega odbora, v katerem družbi naznanja, da njene vloge od leta 1878. zaradi razdelitve sopsanikov in uravnave menjalnih zemljišč zdaj v obravnavo vzeti zato ne kaže, ker je sl. ministerstvo dotično postavu zbornici gosposki v razpravo izročilo, odbor vzame na znanje. — Ker je predstojnik podružnice novomeške gosp. dekan Grašič umrl in ves ondašnji odbor uže čez triletnico svoj posel opravlja, je odbor sklenil pozvati g. Ogolina, dozdanjega podpredsednika,

naj skliče kmalu vse gosp. ude novomeške podružnice v zbor, da se v smislu družbenih postav voli ves nov odbor. — Obširno se je razpravljalo poročilo gospoda R. Dolenca, vodje deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu, o lanskem popotnem podučevanju po Dolenjskem. Vodstvo slapenske šole je to poročilo poslalo deželnemu odboru in pa odboru družbe kmetijske, ker oba odbora sta delala na to, da je sl. ministerstvo dovolilo podpore v navedeno popotno podučevanje. Poročilo je jako obširno in natančno ter razpada v 3 dele: v prvem delu popisuje gosp. Dolenc na drobno in odkritosrčno, kar je potovaje videl in skusil po Dolenjskem ter na 6 postajah razkladal o trtoreji in kletarstvu, — drugi del našteva 4 glavne pogoje do- lenjske vinoreje,*) — tretji del pa nasvetuje pomočke, po katerih bi se dolenjska vinoreja dala izdatno izboljšati in povzdigniti. Odbor je temeljito pretresal trójico nasvetov ter vse tri za dobre pripoznal, ako bi se vsem našel „nervus rerum gerendarum“; v tem smislu je sklenil objaviti svoje mnenje sl. deželnemu odboru. — Za ude družbe kmetijske sta bila sprejeta: gosp. Jurij Jereb, posestnik v Vodica in pa gosp. Ivan Tomažič, vikar v Novomestu. — Pred odhodom k poklonu novemu c. kr. deželnemu predsedniku gosp. Winklerju je bilo v zadnjem listu „Novic“ objavljeno pismo brano, s katerim on družbi naznanja svoj nastop deželnega vladstva ter jej s prijazno besedo zagotavlja svojo pripomoč.

— (Odbor „Matice slovenske“) se je v seji 8. t. m. tako-le ustanovil: Prvosednik je dr. Jan. Bleiweis, prvosednikova namestnika sta dr. Anton Jarc in gosp. Peter Grasselli; blagajnik je gosp. Ivan Vilhar, tajnik in zapisnikar (do konca tega leta) gosp. Andrej Praprotnik; knjižničar gosp. Feliks Stegnar; pregledovalec društvenih računov gosp. K. Klun; ključarja sta gosp. Luka Robič in gosp. Anton Kržič. V odseku za gospodarstvo so gospodje: K. Klun, Fr. Souvan, Iv. Tomšič, Iv. Vilhar, dr. Jernej Zupanec in Peter Grasselli. V odseku za izdavanje knjig so gospodje: dr. Jan. Bleiweis, K. Klun, Ant. Kržič, prof. Marn, M. Močnik, Fel. Stegnar, Iv. Tomšič, A. Praprotnik, prof. Urbas, prof. Vavru, prof. Zupančič, prof. Erjavec, prof. Hubad in prof. Šuklje. Vrednik „Letopisu“ je dr. Jan. Bleiweis.

— (Veliki koncert), ki nam ga je pretekli četrtek v čitalnici napravil slavni gosp. Franjo Gerbič z ljubeznjivo svojo soprogo, nam je vse podal v superlativu. Izborni program izborni izvršen, zato aplavs vihar, — dvorana odličnega občinstva čez in čez polna, zato pa tudi kakor zakurjena z afrikansko toploto. Velik magnet pa, ki je še posebno napolnil dvorano, je bil tudi ta, da se je vedelo, da tudi naš gosp. deželni predsednik, ki je prejšnji večer obiskal filharmonični koncert, pride v Gerbičev koncert. In res je tako bilo na srčno radost vsem narodnim domačinom.

— (Veliki sejm unega tedna) je bil prav majhen v vsem, le živinski je bil živahen: goveje živine, a nič posebne, je bilo nad 500, kónj, in mnogo lepih, pa nad 1000 na sejmu, med temi precej hrvatskih. Kupcev za goveda je bilo dokaj iz Trsta, Pulja in Koroškega, ki so nad 100 repov po visoki ceni pokupili, — okoli 300 kónj pa je bilo prodanih celó na Laško (Sardinijo) in Koroško. Konjska kupčija v okolici ljubljanske se je zadnji čas jako oživila, kajti nad 500 konj so malo več kot v enem mesecu iz okraja ljubljanskega

prodali. — To, da je zadnja leta 8. dne vsacega meseca živinski sejm v Ljubljani, je izdatno povzdignilo tukajšnjo živinsko kupčijo.

— (Prve češnje) smo dobili v Ljubljano 11. t. m. iz Gorice, po 6 za 1 krajc. Čeravno je bila letošnja zima zelo huda in dolga, smo jih vendar dobili en teden prej, nego lani.

— (O prihodu pevskega zbora „Zore“ iz Karlovca) v nedeljo popoldne gre „Sokol“ s hrvaškimi gosti in čitalničnimi pevci popoldne ob treh na gornji Rožnik, zvečer pa je skupna zabava v čitalnici. Naj bi milo vreme ugajalo bratinskemu shodu!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. (Iz zbornice poslancev.) Minister Stremayer je po prestali bolehnosti prišel 5. dne t. m. v zbornico in odgovoril na interpelacijo levičarjev: ali je res, da je vlada izdala za Česko in Moravsko poseben ukaz gledé ravnopravnosti českega jezika pri uradih, in kako more opravičiti to svoje ravnanje? Minister Stremayer je v imenu vlade odgovoril na to interpelacijo, ter jim tako debele drobil pod nos, da jim je kar sapa zastala. Rekel je, da je vlada res uradom omenjenih dežel poslala dotični ukaz, da pa s tem ni nasprotovala svobodi, ampak da je hotela le varovati svobodo raznih jezikov. Tudi je hudo vščipnil liberalno časnikarstvo, ki vse po svojem zvija in je zdaj jelo kričati, da se hoče nemščini sila delati. Levičarji so kar strmeli nad tolikim pogumom Stremayerjevim, katerega so prištevali „k svojim“. Zdaj so mu obrnili hrbet in judovski listi ga hudo napadajo, zlasti „N. fr. Presse“ in „Wien. Tagblatt“, ki ga opominja na njegovo ravnanje l. 1848., ko je bil eden najhujših liberalcev v frankobrodskem zboru. Ker se levičarji niso nadejali, da bode minister uže odgovoril na interpelacijo, v prvem hipu niso vedeli, kaj bi počeli, pozneje pa so sklenili, da naj Herbst svetuje v zbornici razgovor o ministrovem odgovoru. Al desnica jim ni dopustila njihovih čenč. — V tej seji sta govorila tudi poslanca dr. Poklukar in Klun o zadevah v Idriji. Dr. Poklukar je priporočal vladi idrijske rudarje, ki so marljivo, zvesto in dobro ljudstvo. Dalje je omenjal pritiska uradnikov pri raznih volitvah rekši, da je ljudstvo, kedar je smelo prosto voliti, vedno pokazalo, da je konservativno in narodno. Zato prosi g. ministra kmetijstva, naj skrbi za to, da se bodo pri volitvah varovale politične pravice prebivalcev idrijskih in da volilna svoboda v Idriji ne ostane gola ironija. Dr. Poklukar je dalje priporočil gosp. ministru kmetijstva, naj brani na korist živinoreji in sirsarstvu tudi pašne pravice v radoljskem in kranjskem okraji, ter se je skliceval na zadnji kmetijski shod dunajski, pri katerem je reč obširno utemeljeval; tudi je omenjal ljubljanskega močvirja in konečno priporočil, naj se na ljubljanski preparandiji ustanovi silno potrebna stolica za poduk v kmetijstvu, da bodo zamogli učitelji in duhovniki, kedar pridejo v službo, podučevati ljudstvo tudi v kmetijstvu. Minister grof Falkenhayn je na to odgovoril, da se v ministerstvu uže od leta 1868. dela na uravnanje plač za rudarje, da je pa to v Idriji zarad posebnih razmer silno težko. Mislilo se je, da bi se delavcem več ne dajalo žito, pa zadnja preiskava je pokazala, da bi to med ljudstvom zbudilo največo nezadovoljnost, zato v tem oziru ostane v Idriji pri starem. Sicer pa je zaukazal uže zdaj, da s 1. dnevom t. m. več nestalnih delavcev pestane stalnih. Gledé volitev je preiskava pokazala, da se niso ljudje nič pritiskali, kar je on minister, in

*) V današnjem listu na 1. strani se prične posnetek glavnih napak dolenjske vinoreje. Vred.